

บทที่ 10

วิกฤตการณ์ตะวันออกกลางในอดีต : ระยะเดียวของอนาคต

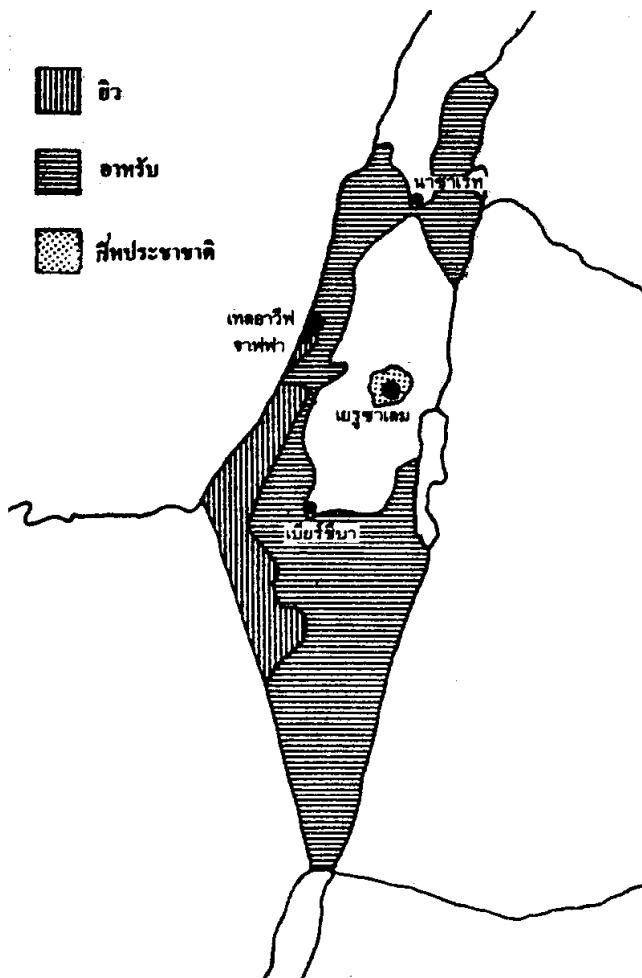
วิกฤตการณ์ตะวันออกกลางในอดีต

วิกฤตการณ์ตะวันออกกลางเกิดขึ้นในระยะศตวรรษที่ 1940-1970 เป็นความยุ่งยากทางการเมืองระหว่างประเทศระหว่างชาวบ้านกับชาวอาหรับในภูมิภาคตะวันออกกลาง และมีผลให้เกิดสังคมจำนวน 4 ครั้งด้วยกัน

สาเหตุสำคัญที่สุดที่นำไปสู่การเกิดวิกฤตการณ์ตะวันออกกลาง คือ ข้อตัดสินขององค์การสหประชาชาติที่ให้แบ่งดินแดนปาเลสไตน์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งเพื่อให้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชาว犹太 และการก่อตั้งประเทศอิสราเอล ได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1948

ที่ตั้งประเทศอิสราเอลเคยเป็นดินแดนที่เรียกว่า ดินแดนปาเลสไตน์ ระหว่างสังคมโลกอยู่ภายใต้การดูแลของอังกฤษ ในระหว่างนี้เอง ชาวบ้านจากประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในดินแดนปาเลสไตน์จำนวนหนึ่ง ซึ่งการกระทำนี้ไม่เป็นที่พอใจของชาวอาหรับ ซึ่งอาศัยอยู่เดิม ปรากฏว่าได้เกิดการประทักษิณขึ้นของชนสองกลุ่ม ดังกล่าวหลายครั้ง การประทักษิณที่รุนแรงมี 3 ครั้ง คือ ค.ศ. 1920 ค.ศ. 1936 และ ค.ศ. 1939 ด้วยความวุ่นวายเหล่านี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอังกฤษเองไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ดังนั้นนายหลังสังคมโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1947 อังกฤษจึงได้โอนสิทธิการดูแลดินแดนปาเลสไตน์ให้กับองค์การสหประชาชาติ และหลังจากนั้น สหประชาชาติได้ลงมติ ให้แบ่งปาเลสไตน์ออกเป็น 2 รัฐ ได้แก่ รัฐ犹太 กับรัฐอาหรับ ส่วนนครเยรูซาลามให้อยู่ภายใต้การทรัพตีของสหประชาชาติ

ฝ่าย犹太ได้ยอมรับมติตั้งกล่าวขององค์การสหประชาชาติ (มติ ค.ศ. 1947) แต่ฝ่ายอาหรับประกาศไม่ยอมรับ ฝ่ายอาหรับมีความเห็นว่า คำตัดสินขององค์การสหประชาชาตินั้นไม่ยุติธรรม ทั้งนี้ โดยอ้างถึงเหตุผลทางประวัติศาสตร์ ฝ่ายอาหรับได้อ้างถึงการทำสังคมเพื่อดินแดนแห่งนี้ของพระมื้มหมัดในคริสต์ศตวรรษที่ 7 จึงถือสิทธิว่า ฝ่ายอาหรับเป็นผู้ครอบครองอาณาบริเวณนี้มาก่อน ทว่า ข้ออ้างประวัติศาสตร์ทำนองเดียวกันนี้ ฝ่าย犹太ก็ใช้อธิบายความอยู่เช่นกันโดยฝ่าย犹太อ้างว่า ฝ่ายตนได้ครอบครองดินแดนปาเลสไตน์มาแล้วทั้งหมดในสมัยของกษัตริย์เดวิด ซึ่งเป็นสมัยก่อนคริสต์กาล ดังนั้น จึงกล่าวไว้ว่าความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านกับชาวอาหรับ ตลอดจนการประทักษิณและนำไปสู่สังคมใหญ่อาจเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก



การแบ่งดินแดนปาเลสไตน์ตามมติขององค์การสหประชาชาติ

พฤษจิกายน ค.ศ. 1947

ในวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 1948 กองทัพอาหรับ 6 ประเทศ “ได้แก่ อียิปต์ ซีเรีย จอร์เจน เลบานอน อิรัก และซาอุดิอาระเบีย” ได้ยกเข้าโจมตีประเทศ “อิสราเอล” ที่เกิดใหม่ สองครามตั้งแต่วันออกกฎหมายห้ามสงครามยิว-อาหรับ จึงระเบิดขึ้น

สงครามยิว-อาหรับ มีจำนวน 4 ครั้ง กล่าวคือ

1. สงครามยิว-อาหรับครั้งที่ 1 ค.ศ. 1948 เป็นสงครามที่เกิดการรุกรานของฝ่ายอาหรับต่ออิสราเอล ซึ่งเกิดขึ้นในทันทีที่อิสราเอลทำการประกาศเป็นประเทศ ในระยะแรก การรับดำเนินอยู่ประมาณ 4 สัปดาห์ องค์การสหประชาชาติได้เข้าไปล่า夙敌 โดยมีมติ

จากคณะมนตรีความมั่นคงวันที่ 11 มิถุนายน ค.ศ. 1948 ให้ทั้งสองฝ่ายทำการหยุดยิงพร้อมทั้งเสนอให้รวมป่าเลสไตน์เข้ากับจอร์เดนและจัดตั้งเป็นสหพันธรัฐยิว-อาหรับซึ่งข้อเสนอดังกล่าวเนี้ยทั้งยิวและอาหรับต่างปฏิเสธอย่างสิ้นเชิง ฉะนั้นในเดือนธันวาคม ของปีเดียวกันการสู้รบจึงเกิดขึ้นอีก จากการสู้รบระยะที่สองนี้ อิสราเอลสามารถยึดคราเมรูชาเมนไว้ได้ ทางด้านพรmorphaden อีกทั้งก็ได้รับชัยชนะในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1949 อีกทั้งได้รับชัยชนะในวันที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 1949 เลบานอน ซีเรีย จอร์เดน และซาอุดิอาระเบีย ได้เซ็นสัญญาสงบศึกกับอิสราเอล เช่นกัน

2. สงครามยิว-อาหรับครั้งที่ 2 ค.ศ. 1956 การลงครามในครั้งนี้อิสราเอลเป็นฝ่ายเข้าโจมตีอีกครั้งก่อน เป็นการตอบโต้ต่ออนโยบายเสริมกำลังเพื่อสัมภั้งอิสราเอลของรัฐบาลอียิปต์ภายใต้นายนัสเซอร์ อิสราเอลเป็นต่อในสงครามเหมือนเช่นเดิม สามารถยึดดินแดนได้หลายแห่ง ได้แก่ ฉนวนกาชา ดินแดนในทะเลรายซึ่งในส่วนที่ทอดขนาดกว้างๆ จนจรดป้อมเมืองชาร์แม อัลเชต ส่วนกองทัพอียิปต์ต้องถอยร่นหลอกไปจนถึงคลองสุเอซ

ในสงครามยิว-อาหรับครั้งที่ 2 นี้ ประเทศมหาอำนาจได้เข้าแทรกแซงอยู่มาก กล่าวคือ อังกฤษและฝรั่งเศสซึ่งไม่พอใจนโยบายเสริมกำลังของนัสเซอร์ เนื่องจากความคิดที่ว่านโยบายดังกล่าวจะก่อให้เกิดสงครามในตะวันออกกลางขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลเสียหายมาสู่ เส้นทางการค้าของอังกฤษและฝรั่งเศสส่วนที่ต้องผ่านคลองสุเอซ ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลอังกฤษและฝรั่งเศสจึงร่วมกันยื่นคำขาดให้ทั้งอิสราเอลและอียิปต์ถอนทหารออกไป ให้ทั่งจากคลองสุเอซด้านละ 10 ไมล์ และให้ทำการหยุดยิงภายใน 12 ชั่วโมง แต่ปรากฏว่า ทั้งสองฝ่ายมิได้ปฏิบัติตาม อังกฤษและฝรั่งเศสจึงยกทัพบุกอียิปต์

สหภาพโซเวียตแสดงปฏิกิริยาต่อต้านการกระทำของอังกฤษและฝรั่งเศสในทันที ได้ยื่นคำขาดให้อังกฤษและฝรั่งเศสถอนทหารออกไป มิฉะนั้น สหภาพโซเวียตจะใช้อาวุธนิวเคลียร์ถล่มกรุงปารีสและลอนדון ด้วยเหตุนี้ สงครามยิว-อาหรับครั้งที่ 2 จึงมีชื่อเรียก อีกอย่างหนึ่งว่า วิกฤตการณ์สุเอซ ซึ่งในวิกฤตการณ์นี้ สหรัฐอเมริกามิเห็นด้วยกับการกระทำของอังกฤษและฝรั่งเศส ดังนั้นอังกฤษและฝรั่งเศสจึงจำต้องถอนตัวออกไปอิสราเอล ถอนทหารออกไปจากอียิปต์แทนกัน สงครามจึงสิ้นสุดลงในวันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ. 1956

อย่างไรก็ตาม อิสราเอลยังได้รับผลประโยชน์จากการครั้งนี้อีก กล่าวคือ อิสราเอลได้รับการประกันเสรีภาพในการใช้่านน้ำอ่าวอการา ตลอดจนความปลอดภัยในบริเวณฉนวนกาชา ทั้งนี้โดยสหประชาชาติจัดส่งทหารจำนวน 6,000 คน เข้ารักษาความสงบ ตลอดแนวพรmorphaden ซึ่งมีความยาวถึง 170 ไมล์

3. สงครามยิว-อาหารครั้งที่ 3 ค.ศ. 1967 หลังจากกิจกรรมสุ่อชลีนสุดลง การประทับรัฐระหว่างชาวยิวและชาวอาหรับยังคงมีอยู่เป็นระยะ ๆ เพียงแต่ว่ามิได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งถึงกลางปี ค.ศ. 1967 ความยุ่งยากได้เกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ วันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1967 อิยิปต์ประกาศปิดอ่าวอการามมิให้เรือของอิสราเอลผ่านเข้าออก ทั้งนี้เพื่อหวังจะบีบให้อิสราเอลประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ แต่เหตุการณ์ได้ทำให้ความตึงเครียดมากขึ้น เมื่ออิยิปต์เรียกร้องให้กองกำลังสหประชาชาติถอนตัวออกไป ทั้งจากถนนกาชาและบริเวณพร้อมแต่นะระหว่างอิสราเอลกับอิยิปต์ และเมื่อกองกำลังสหประชาชาติถอนตัวออกไปแล้ว อิยิปต์ก็เคลื่อนพลเข้าแทนที่ในบริเวณนั้น วันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 1967 สงครามอย่างเป็นทางการจึงเริ่มต้นขึ้น

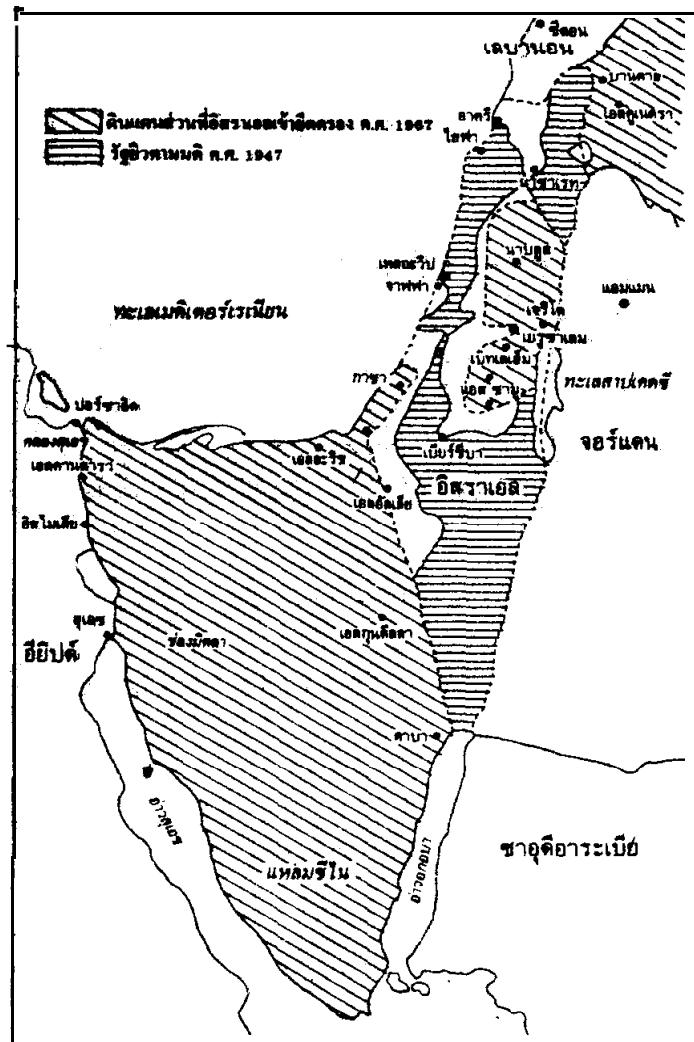
ลักษณะของสงครามในครั้งนี้ยังคงเหมือนเดิม คือ อิสราเอลเป็นฝ่ายได้เปรียบ หลังจากทำสงครามได้เพียง 3 วัน อิสราเอลสามารถยึดเมืองชาร์ม อัลเชค ไว้ได้ พร้อมทั้ง เปิดวงล้อมของอิยิปต์ที่อ่าวอการามได้อีก ส่วนการรบทางหนோ อิสราเอลยึดได้เมืองอัลอะรัฟาราฟาร์ ตลอดจนแหลมซีไนไว้ได้ทั้งหมด การรับด้านจอร์แดน อิสราเอลยึดได้เมืองเยรูซาเลם นานิน หมู่ส รามัลลาร์ เบดาเลย์ม และฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约爾丹ทั้งหมด และการรับด้านซีเรีย อิสราเอลสามารถยึดที่รับสูงโกลันไว้ได้ การรับด้านเนินป่าอย่างรวดเร็วเพียงเวลา 6 วัน อิสราเอลก็ทำการยึดดินแดนไว้ได้เป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ การสู้รบครั้งนี้จึงถูกเรียกว่า ชื่อหนึ่งว่า “สงคราม 6 วัน”

ในการรับครั้งนี้ องค์การสหประชาชาติได้ใช้ความพยายามที่จะหยุดยั้งสงครามอีก เช่นกัน วันที่ 7 มิถุนายน ปีเดียวกัน คณะกรรมการมนตรีความมั่นคง ของสหประชาชาติได้ลงมติให้คุ้มครองการทำการหยุดยิง และหลังจากนั้นได้เสนอแนวทางที่จะสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้น เดือนธันวาคม ค.ศ. 1967 สงครามยิว-อาหาร ครั้งที่ 3 สิ้นสุดลง โดยฝ่ายอิสราเอลได้ชัยชนะ พร้อมทั้งเข้ายึดพื้นที่บริเวณปาเลสไตน์ไว้อีกเป็นจำนวนหลายพันตารางกิโลเมตร

4. สงครามยิว-อาหารครั้งที่ 4 ค.ศ. 1973 สงครามครั้งนี้ฝ่ายอาหารเป็นฝ่ายเปิดฉาก การรับก่อน สาเหตุของสงครามเป็นผลลัพธ์เนื่องมาจากการพ่ายแพ้สงครามในครั้งก่อน ๆ ของฝ่ายอาหาร กล่าวคือ

- 4.1 อาหารต้องการยึดดินแดนที่เสียไปในการรับครั้งก่อน ๆ กลับคืนมา
- 4.2 ต้องการได้เปรียบในตำแหน่งชูมเมื่อมีการเจรจา กัน
- 4.3 ด้วยความกลัวอิสราเอลจะแก้แค้น เช่น กรณีของซีเรียทำการสนับสนุนให้กองโจรสลัดโจมตีทำการจับชาวยิวเป็นตัวประกัน เป็นต้น

4.4 ต้องการล้างอายที่ทำสงครามประสบปัญหามาเพล盛อย่างมาก สงครามครั้งใหม่ จึงเลือกเป็นสงครามกับกรุงซีเรีย



พร้อมด้วยในมือของอิสราเอล ค.ศ. 1967 เมื่อยังเที่ยงกับพร้อมด้วยเดิม เมื่อปี ค.ศ. 1947

ถึงฝ่ายอาหารจะไม่เคยได้ชัยชนะเหนืออิสราเอล แต่ในสังคุรัมครั้งนี้ก็ยังตั้ง
ความหวังว่า ฝ่ายตนคงชนะแน่ ทั้งนี้เพราะคาดว่าสังคุรัมจะมีลักษณะลับ ๆ และคาดว่า
มหาอำนาจจะต้องเข้าแทรกแซงเพื่อการพ่ายแพ้ของฝ่ายอาหารอีกจะมีผลต่อสถานะอำนาจ
ในตะวันออกกลางต้องเสียไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝ่ายอาหารได้วางแผนที่จะใช้ “น้ำมัน”
ทำการบีบสหรัฐอเมริกาให้ช่วยตัน

ปรากฏว่า อิสราเอลเป็นฝ่ายได้เปรียบในการรับอีกครั้งหนึ่ง แต่มีสิ่งที่ต่างไป
จากสังคุรัมก่อนหน้านี้ คือ อภิมหาอำนาจทั้งสอง สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต

ต่างได้ส่งอาวุธทันสมัยทุกรูปแบบเข้าช่วยในการสังค;rัมครั้งนี้อย่างเต็มที่ โดยสหรัฐอเมริกาช่วยฝ่ายยิว ส่วนสหภาพโซเวียตช่วยฝ่ายอาหรับสังค;rัมได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ ถึงขีดที่ประเทศอภิมหาอำนาจของเรցสังค;rัมจะกลยุทธ์เป็นสังค;rัมนิวเคลียร์ ตั้งนั้น จึงมีการดำเนินการเพื่อให้สังค;rัมนี้ยุติลง วันที่ 21 ตุลาคม ค.ศ. 1973 สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตได้เสนอญัตติร่วมกันต่อองค'rักรสหประชาชาติ เรียกร้องให้มีการหยุดยิงภายใน 12 ชั่วโมง

ถึงแม้ว่าสหประชาชาติจะลงมติให้ค'rัมสังค;rัมทำการหยุดยิง แต่ปรากฏว่า ไม่ได้มีการปฏิบัติตามมติดังกล่าวกันนัก เพราะต่างกังวลกับเรื่องเชลยศึกของฝ่ายตน ในที่สุด ประธานาธิบดีชาดัตของอียิปต์จึงเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตส่งกองกำลังเข้าไปควบคุมสถานการณ์ การประจันหน้ากันจึงเกิดขึ้นอีก ด้วยเหตุนี้ สหประชาชาติ จึงมีการเรียกประชุมด่วน และได้ลงมติจัดส่งทหารขององค'rักรสหประชาชาติเข้าไปประจำเดตุการณ์

วันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 1973 อียิปต์และอิสราเอลทำการลงนามในข้อตกลงหยุดยิงทำกันที่กีโลเมตร 101 บนถนนสาย ไคโร-สุเอซ สาระสำคัญของข้อตกลงมีดังนี้ คือ

1. จะยอมปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการเรื่องการหยุดยิง
2. จะเริ่มการเจรจาเรื่องกลับเข้าตั้งในแนวหยุดยิง เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม ค.ศ. 1967
3. เมืองสุเอซจะได้รับอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องอุปโภคต่าง ๆ และชาวเมืองที่บาดเจ็บจากการต่อสู้ของสังค;rัมจะได้รับอนุญาต ให้ออกจากเมืองได้
4. อียิปต์มีสิทธิจะส่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ยกเว้นยุทโธปกรณ์ไปให้แก่กองทัพที่ 3 ที่ถูกกองทัพอิสราเอลปิดล้อมอยู่บนฝั่งตะวันออกของคลองสุเอซได้
5. เจ้าหน้าที่สหประชาชาติจะเข้าแทนที่ทหารของอิสราเอลตามด่านต่าง ๆ ระหว่างถนนสายไคโร - สุเอซ
6. เมื่อเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติเข้าประจำด่านต่าง ๆ ตามถนนสายต่าง ๆ แล้วจะมีการเลกเปลี่ยนเชลยศึกระหว่างยิว-อาหรับ

ถึงแม้จะมีการเจรจาสงบคึก ตลอดจนมีข้อตกลงเพื่อใช้ปฎิบัติหลายประการดังรายละเอียด ที่กล่าวมาแล้ว แต่ยังคงมีปัญหาอีก อาทิ ปัญหาดินแดน บริเวณที่ราบสูงโกลัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ค.ศ. 1973 สังค;rัมยิว-อาหรับได้ยุติลง

ผลกระทบของสังค;rัมตะวันออกกลาง

1. ก่อให้เกิดผลเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ สังค;rัมยิว-อาหรับ มีด้วยกันทั้งหมด 4 ครั้ง การทำสังค;rัมแต่ละครั้งได้ทำลายทรัพย์สินของรัฐและประชาชนไปเป็นจำนวนมหาศาล อาทิ

เหตุการณ์ในวิกฤตการณ์สุเอซมีผลให้คลองสุเอซใช้การไม่ได้เป็นเวลานาน รัฐบาลอียิปต์ สูญเสียรายได้จากการเก็บค่าเดินทางผ่านคลองสุเอซและยังจะต้องเสียบประมาณอีกจำนวนหนึ่งเพื่อปรับปรุงให้คลองสุเอซอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีดังเดิมอีกด้วย

2. เกิดการแตกแยกในกลุ่มประเทศอาหรับ เมื่อสังคมตะวันออกกลางสิ้นสุดลง อียิปต์กับอิสราเอลทำตามข้อตกลงที่แคมป์เดวิด ประเทศอาหรับต่าง ๆ ซึ่งเคยเป็นพันธมิตรกับอียิปต์ และเดียวกันกับอียิปต์ว่าเป็นผู้นำของโลกอาหรับได้เปลี่ยนหัตถศักดิ์ที่มีต่ออียิปต์ไป อียิปต์ถูกตราหน้าว่าเป็นผู้ทารยศ ถึงกับมีแนวคิดที่จะลอบสังหารประธานาธิบดีชาดต์ ซึ่งในที่สุดชาดต์ก็ถูกกลوبลังหาร เสียชีวิตเมื่อ ค.ศ. 1982 จึงกล่าวได้ว่า ผลของสังคมตะวันออกกลาง ก่อให้เกิดความแตกแยกในกลุ่มประเทศอาหรับมากขึ้น

3. เพิ่มความเป็นศัตรูกันของชาวiyaw และอาหรับ ผลของการทำสังคมiyaw-อาหรับ ทุก ๆ ครั้ง อิสราเอลจะทำการผนวกดินแดนเพิ่มมากขึ้น ผลดีสำหรับประเทศอิสราเอล คือ ความมั่นคงทางทหารและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ แต่การผนวกดินแดนของประเทศอื่น ๆ จัดว่าเป็นการละเมิดต่อหลักการสิทธิมนุษยชน ความเกลียดชังระหว่างชน 2 กลุ่ม คือ ยิวกับอาหรับ จึงเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น

4. เกิดกรณีการลอบสังหารประธานาธิบดีชาดต์แห่งอียิปต์ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในสังคมiyaw-อาหรับ ได้นำไปสู่การลอบสังหารประธานาธิบดีอัน瓦ร์ ชาดต์ แห่งอียิปต์ผู้ซึ่งพยายามที่จะแสวงหาสันติภาพให้เกิดขึ้นในตะวันออกกลาง เขาถูกสังหารหลังจากที่ได้กลับจากการเยือนอิสราเอลและได้พบปะเจรจาคับผู้นำของประเทศอิสราเอล คือ นายเมนาเยมเบกินได้เมื่อวัน ซึ่งทำให้การเจรจาระหว่างยิวกับอาหรับที่จะมีขึ้นที่กรุงเจนีวาต้องหยุดชะงักลง

แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางของสหรัฐอเมริกาและมหาอำนาจโลก
สังคมตะวันออกกลางจัดได้ว่าเป็นสังคมที่ยาวนานและปัญหาเรื้อรังต่าง ๆ ก็ยังมีได้แก่ไข้กันให้เจ้มชัด ถึงอย่างไรก็ตาม จากการพ่ายแพ้สังคมiyaw ครั้งที่สองอาหรับ การขยายดินแดนมากขึ้นตลอดเวลาและความมั่นคงของอิสราเอลในตะวันออกกลาง มีผลทำให้ประธานาธิบดีชาดต์จำต้องยอมรับความเป็นจริงบางประการคือ การคงอยู่ของอิสราเอล ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ดังนั้นหลังจากการสิ้นสุดของสังคมiyaw-อาหรับครั้งที่ 4 แนวทางเพื่อสร้างสันติภาพในตะวันออกกลางของอียิปต์จึงเปลี่ยนรูปไป จะเปลี่ยนจากนโยบายสังคมมาสู่การอยู่ร่วมกันโดยสันติ สิ่งนี้คือที่มาของข้อตกลงที่แคมป์เดวิด (Camp David Accords)*

*แคมป์เดวิด อุปป์โนเมลรัฐเมรีแลนด์ สหรัฐอเมริกา มีการประชุมกันในระหว่างวันที่ 5-17 กันยายน ค.ศ. 1978

ระหว่างชาดัตกับเบกิน และมีประธานาธิบดีคาร์เตอร์เป็นตัวกลางในการเจรจา หลังจากนั้น วันที่ 26 มีนาคม ค.ศ. 1979 ผู้นำของอียิปต์และอิสราเอลได้เดินทางไปลงนามในสนธิสัญญา สันติภาพที่สหรัฐเมริกาอีกรั้งหนึ่ง

สาระสำคัญในข้อตกลงที่แคมป์เดวิด

1. แนวทางสู่สันติภาพในตะวันออกกลาง แนวทางเพื่อสร้างสันติภาพในตะวันออกกลาง จะประกอบด้วยวิธีการหารือประการ กล่าวคือ

1.1 เกี่ยวกับปาเลสไตน์ ห้องส่องฝ่ายตกลงกันในหลักการว่า ในการแก้ปัญหาปาเลสไตน์ ในทุกด้านจะมีการประชุมร่วมกันของอียิปต์ อิสราเอล จור์แดน และผู้แทนของชาวปาเลสไตน์

1.2 ปัญหาพื้นที่บริเวณดั้งเดิมของคลองสุเอซกับจำนวนภาษา ในปัญหานี้ ได้มีการวางแผนเป้าหมายไว้ว่า ประชาชนในเขตดังกล่าวจะได้มีโอกาสปกครองตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นชาวปาเลสไตน์ และในเวลาไม่นาน 5 ปีจะมีการพิจารณาสถานภาพของดินแดนห้องส่อง ในขบวนการเจรจาเพื่อให้สิทธิในการปกครองตนเองดังกล่าว จור์แดนจะเป็นผู้เข้าร่วมในการเจรจาด้วย ในขณะเดียวกัน ทหารอิสราเอลจะเริ่มทำการถอนทหารออกไปจากดินแดนห้องส่อง ไปเรื่อย ๆ

1.3 ลักษณะสัมพันธภาพระหว่างอียิปต์กับอิสราเอล ห้องส่องฝ่ายสัญญาที่จะไม่ใช่ กำลังต่อสู้เพื่อแก้ปัญหาระหว่างกันโดยเด็ดขาด และจะเร่งเจรจาเพื่อหาสู่ทางวางแผนเพื่อสันติภาพอย่างละเอียดภายในเวลา 3 เดือน

2. แนวทางของสนธิสัญญาสันติภาพ ห้องส่องฝ่ายมีความเห็นว่า สนธิสัญญาสันติภาพ จะเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะหยุดยั้งสงครามในอนาคตได้ จะนี้จะต้องมีการเจรจาโดยละเอียดร้อนคอบ และที่สำคัญต้องทำกันเป็นขั้นตอน เดпарะยะแรกที่แคมป์เดวิดนี้ได้มีข้อตกลงเป็นแนวทาง กว้าง ๆ ดังนี้

2.1 อียิปต์จะมีอธิบดีรายหนึ่งอีกคนหนึ่งเพื่อติดตามอย่างเต็มที่

2.2 อิสราเอลจะถอนทหารออกไปจากคาบสมุทรซีไน สนามบินที่มีอยู่จะเป็นของอียิปต์ แต่อียิปต์จะนำไปใช้ทางด้านการทหารไม่ได้

2.3 อิสราเอลจะได้รับสิทธิในการเดินเรือในอ่าวและคลองสุเอซของอียิปต์ ตาม ข้อตกลงสาгал (Constantinople Convention ค.ศ. 1888) ช่องแคบไตรอน (Tiran) และอ่าวอากaba (Aqaba) จะต้องเป็นน่านน้ำสาгал

2.4 ให้มีการสร้างทางหลวงเชื่อมระหว่างที่นี่และจังหวัดเด่น ส่วนที่ใกล้กับเมืองอีลัท (Elat)

2.5 ให้มีการทัพรักษาการณ์ในเขตต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา ทั้งนี้จะอยู่ในขอบเขตจำกัด

ຕາມខ້ອທະລາງ

เมื่อพิจารณาปัญหาข้อตกลงแคมป์เดวิดแล้วจะพบว่า มีใช้การแก้ปัญหาตามวันออกกลางหรือปัญหาที่มีการหารืออย่างแท้จริง แต่เป็นเพียงการแก้ปัญหาข้อซัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับอียิปต์เท่านั้น ดังนั้นการแก้ปัญหาครั้งนี้จึงยังไม่ตรงกับเป้าหมายนัก ยิ่งไปกว่านั้นได้ pragmatism ของอิสราเอลยังคงมีเรื่องประทับใจของโจร์ปาเลสไตน์อยู่เนื่อง ๆ โดยเฉพาะในเลบานอน นอกจากนั้น อิสราเอลยังแสดงความพร้อมที่จะสร้างรากฐานการค้าและเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมถึงการสนับสนุนการศึกษาและวิทยาศาสตร์ ที่จะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้มากยิ่งขึ้น

ระบบเดินทางของอนาคต

ผลจากสังคมยิว-อาหรับ หรือสังคมตะวันออกเมื่อปลายทศวรรษที่ 1940 จนถึงทศวรรษที่ 1970 มีผลให้ประเทศอาหรับหลายประเทศต้องสูญเสียดินแดนให้กับอิสราเอล ดังรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว สภาพการเชิงัญญาณ้ำหนากรห่วงชาวยิว-ชาวอาหรับจึงเป็นที่สิ่งที่หลักเหลี่ยงไม่ได้ กระบวนการเจรจาทางการทูตเพื่อสร้างสันติภาพ ยิว-อาหรับ ของสหรัฐอเมริกาจึงเกิดขึ้น ที่สำคัญได้แก่ข้อตกลงที่เอมบีเดวิดเมื่อปี ค.ศ. 1979 เต่งภาวะความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างยิว-อาหรับยังคงไม่สงบ ตลอดทศวรรษที่ 1980 และ ทศวรรษที่ 1990 ผู้นำของสหรัฐอเมริกายังคงดำเนินการทางการทูตพยายามสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในภูมิภาคตะวันออกกลาง ได้มีการเจรจากันหลายครั้ง ระหว่างผู้นำของประเทศอิสราเอล กับผู้นำของประเทศอาหรับที่เกี่ยวข้อง โดยมีประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเป็นตัวกลาง การเจรจาดังกล่าวในที่สุด มาถึงบทสรุปที่ว่าฝ่ายอิสราเอลจะคืนดินแดนที่ยึดมาได้จากการทำสงครามยิว-อาหรับให้กับเจ้าของเดิม และชาวยิว-ชาวอาหรับจะมีชีวิตอย่างสันติ-ร่วมกันในภูมิภาคตะวันออกกลาง ดังนั้นจึงได้มีการเซ็นสนธิสัญญาสันติภาพระหว่างอิสราเอลกับประเทศอาหรับที่เกี่ยวข้อง อาทิ จอร์เจดีน ซีเรีย เป็นต้น และรวมถึงองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization หรือ PLO) อีกด้วย

เหตุการณ์สำคัญ ๆ ในความสัมพันธ์ระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มประเทศอาหรับที่เกิดขึ้นในระยะทศวรรษที่ 1990

1. การลงนามข้อตกลงระหว่างอิสราเอล-ปาเลสไตน์

การแก้ไขปัญหาในตะวันออกกลางระหว่างอิสราเอลกับองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization-PLO) เริ่มคืบหน้ามากขึ้นอีกเมื่อนายยิชชาร宾 (Yizhak Rabin) นายกรัฐมนตรีอิสราเอล กับนายยัสเซอร์ อาราฟัต (Yasser Arafat) ผู้นำ PLO ลงนามร่วมกันในข้อตกลงขยายเขตการปักครองtanเองของชาวปาเลสไตน์ออกไปยังฝั่งตะวันตก ของแม่น้ำ约ร์เดนที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐ เมื่อวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 1995 โดยมีประธานาธิบดีบิล คลินตัน (Bill Clinton) แห่งสหรัฐเป็นประธาน และกาซัตريย์สุสเซน (Hussein) แห่งจอร์เดนกับประธานาธิบดีอียอสเน่ มูบารัก (Hosni Mubarak) แห่งอียิปต์ เป็นลักษณ์พยาน

ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 1993 รา宾และนายอาราฟัตก์เคยลงนามร่วมกันในปฏิญญาแห่งหลักการ ซึ่งเป็นข้อตกลงสันติภาพที่กำหนดแผนการปักครองพฤษภาคม ค.ศ. 1994 ผู้แทน PLO และอิสราเอลก์ลงนามร่วมกันในข้อตกลงให้ชาวปาเลสไตน์ในฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约ร์เดนและที่จนวนกาชาดลองปักครองtanเอง เป็นครั้งแรก ข้อตกลงฉบับนี้เรียกร้องให้ชาวอิสราเอลถอนตัวออกไป แต่ยังอนุญาตให้ทหารอิสราเอลรึ่งกำลังไว้ในเขตที่มีชาวอิสราเอลตั้งถิ่นฐานอยู่ (คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 40 ของจนวนภาษา) และในที่สุดก็มีการตกลงเมื่อวันที่ 24 กันยายน ค.ศ. 1995 ให้ขยายเขตการปักครองtanเอง ออกไปยังฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约ر์เดน ซึ่งได้มีการลงนามที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ในเวลาต่อมา

สาระสำคัญของข้อตกลงฉบับล่าสุด คือ ให้ขยายเขตการปักครองtanเองของชาวปาเลสไตน์ นอกเหนือจากที่มีอยู่ที่แคว้นจนวนกาชาและเมืองเจริโคออกไปครอบคลุมถึงฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约r์เดนทั้งหมดที่อิสราเอลเข้ายึดครองเมื่อครั้งสงครามตะวันออกกลางปี ค.ศ. 1967 อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงฉบับนี้ยังทิ้งปัญหาที่ไม่สามารถระบุแน่ชัดได้เกี่ยวกับเรื่องกำหนดเวลาที่แน่นอนในการถอนทหารอิสราเอลออกจากพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งนายอาราฟัต แหลงว่า อิสราเอลจะเริ่มถอนทหารออกภายใน 10 วัน และจะแล้วเสร็จใน 2 เดือน คือ ไม่เกินลิปี ค.ศ. 1995 ส่วนนายรา宾แหลงเมื่อวันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 1995 ว่า การถอนทหารออกจาก 6 เมืองในฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约r์เดน คือ เบธเลHEME (Bethlehem), รามาลา (Ramallah), เจนี (Jenin), นาบลุส (Nablus), ทุคาร์เเม (Tulkarem) และโอลกิลิยา (Oalgiliya) ขึ้นอยู่กับการสร้างถนนอ้อมเมืองเบธเลHEME และรามาลาเพื่อใช้ทางย้ายทหาร อย่างไรก็ตาม นายชิมอน เพรส (Shimon

Peres) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อิสราเอล แถลงเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม ค.ศ. 1995 ว่า การถอนทหารจะแล้วเสร็จภายในปี ค.ศ. 1995 โดยจะถอนหมู่บ้าน 6 เมือง ส่วนเมืองเยรูสรอน (Hebron) จะถอนส่วนใหญ่ รวมทั้งกองบัญชาการทหารด้วย

ในประเต็นการปล่อยตัวนักโทษชาวปาเลสไตน์ที่อิสราเอลคุมขังไว้ ในข้อตกลงระบุไว้ กว้าง ๆ ว่าอิสราเอลจะปล่อยตัวนักโทษหลายพันคนในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า (นักโทษทั้งหมดมีประมาณ 5,500 คน คาดว่าอิสราเอลจะปล่อยประมาณ 2,000 คน) โดยส่วนแรกจะปล่อยหลังลงนามเมื่อวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 1995 ส่วนที่สองเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาของปาเลสไตน์ และส่วนที่เหลือจะปล่อยภายหลัง อย่างไรก็ตาม อิสราเอลปฏิเสธที่จะปล่อยตัวนักโทษปาเลสไตน์ 350 คน ที่สังหารหรือทำร้ายชาวอิสราเอล

การเลือกตั้งสมาชิกสภาของปาเลสไตน์คาดว่าจะมีขึ้นประมาณต้นปี ค.ศ. 1996 (หลังจากที่อิสราเอลถอนทหารออกจากผ่านทางแม่น้ำ约旦) โดยจะมีสมาชิก 82 คน ทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารและนิติบัญญัติ

การที่นายราบินและนายอาرافัตตกลงกันในครั้งนี้ ชาวอิสราเอลที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานในผ่านทางแม่น้ำ约旦ไม่เห็นด้วย และกล่าวหาว่ารัฐบาลอิสราเอลทรยศขณะเดียวกัน ก็เตรียมตั้งกองกำลังป้องกันตนเองเพื่อตรวจตราตามห้องถีนหลังทหารอิสราเอลถอนออกไป โดยกองกำลังนี้จะเข้าไปประจำการตามหน่วยทหารที่ว่างลง ส่วนชาวปาเลสไตน์บางส่วนก็ไม่พอใจที่ข้อตกลงนี้ยังให้โอกาสชาวอิสราเอล อาศัยในพื้นที่ของผ่านทางแม่น้ำ约旦ได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจชาวปาเลสไตน์ร้อยละ 70 เห็นด้วยกับข้อตกลงนี้

ประธานาธิบดีคลินตันกล่าวถึงการมีสันติภาพในตะวันออกกลางว่าจะเกิดขึ้นได้เมื่อข้อตกลงสันติภาพอิสราเอลปาเลสไตน์มีผลอย่างสมบูรณ์ และอิสราเอลกับซีเรีย รวมทั้งอิสราเอลกับเลบานอนเจรจาตกลงกันได้ แต่การเจรจาระหว่างอิสราเอลกับซีเรีย คงไม่ประสบผลในอนาคตอันใกล้เนื่องจากผู้นำซีเรียไม่เห็นด้วยกับข้อตกลงครั้งนี้ และประธานาธิบดีชาเฟซ อัล อัสซาด (Hafez al-Assad) แห่งซีเรีย ไม่ยอมเข้าร่วมเป็นสักขีพยานในการลงนามครั้งนี้

2. การเจรจาระหว่างอิสราเอลกับซีเรีย

การเจรจาระหว่างอิสราเอลกับซีเรีย มีความคืบหน้า เพียงเล็กน้อย เริ่มจากการเจรจาที่สเปนเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1991 และมา忤ติงเมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1995 เนื่องจากแต่ละฝ่ายไม่สามารถประนีประนอมได้ โดยซีเรียต้องการให้อิสราเอลถอนตัวออกจากที่ราบสูงโกลัน ซึ่งอิสราเอลเข้ายึดครองเมื่อปี ค.ศ. 1967 ขณะที่อิสราเอลตั้งเมืองไชรีย์ต้องสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทุกขั้นปกติกับอิสราเอลก่อน จึงจะถอนตัวออกจากที่ราบสูงโกลัน ซึ่งเรื่องนี้

สื่อมวลชนซึ่งเรียกรายงานว่าซึ่เรียบมีเรียบร้อน ในการทำความตกลงกับอิสราเอล เมืองที่รู้จักจะเรียกร้องในเรื่องนี้ก็ตาม เพราะซึ่เรียต้องการให้มีการรับประกัน ความมั่นคงและอธิปไตยของซึ่เรียก่อนอย่างไรก็ดี ในเวลาต่อมา สหรัฐได้ส่งนายวอร์เรน คริสโตเฟอร์ (Warren Christopher) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐไปตัววันออกกลางเพื่อชักจูงซึ่เรีย

3. การลอบสังหารนายกรัฐมนตรีอิสราเอล

เหตุการณ์ที่สังหารนายยิห์ชุค ราบิน นายกรัฐมนตรีอิสราเอลและผู้นำพรรคแรงงาน (Labour Party) อายุ 73 ปี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 1995 หลังจากที่นายราบินเลือกจัดการกล่าวคำปราศรัยเกี่ยวกับสันติภาพในตัววันออกกลางที่ กรุงเทลอาเวฟ ท่ามกลางผู้คนที่เข้าร่วมพิธีประมาณ 100,000 คน

นายราบินถูกยิงระยะประชิดตัว 2 นัดไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาล ส่วนมือปืนถูกจับตัวได้ในที่เกิดเหตุ เป็นนักศึกษาชาวเยว่ ชื่ออน่ายยิกอล อามีร์ (Yigal Amir) จากการสอบสวนนายอามีร์ให้การว่าเป็นผู้วางแผนการลอบสังหารด้วยตนเอง โดยก่อนหน้านี้วางแผนมาแล้ว 2 ครั้ง แต่ไม่果สำลังมือ ในครั้งนี้มุ่งที่จะสังหารนายชิมอน เพรส (Shimon Peres) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอิสราเอลด้วย แต่โชคดีที่นายเพรสแยกตัวออกจากนายราบินก่อน หลังจากที่นายราบินกล่าวคำปราศรัย

สำหรับสาเหตุของการลอบสังหารนั้น นายอามีร์ให้เหตุผลว่า นายราบินทรยศต่อประเทศโดยนำดินแดนที่พระเจ้าประทานให้ชาวเยว่ไปให้แก่ชาวปาเลสไตน์ และยอมรับว่าดำเนินการเพียงคนเดียวภายใต้คำสั่งของพระเจ้า รวมทั้งไม่เลียใจต่อการกระทำการครั้งนี้

นายราบินเป็นผู้นำคนแรกของอิสราเอลที่ถูกลอบสังหาร และผู้ลังหารก็ลับเป็นชาวเยวหัวรุนแรงเอง ทั้งที่ก่อนหน้านี้ไม่เคยปราบภัยการใช้ความรุนแรงเข้าตัดสินปัญหาขัดแย้งทางการเมืองระหว่างชาวเยวหัวรุนแรงกับชาวเยวหัวรุนแรง การลอบสังหารครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความแตกแยกในหมู่ชาวเยวหัวรุนแรง โดยฝ่ายหนึ่งเห็นด้วย และอีกฝ่ายไม่เห็นด้วยกับแผนสันติภาพที่จะคืนดินแดนให้แก่อารהբ

ในทัศนะของชาวเยวหัวรุนแรงเห็นว่านายราบินไม่ใช่ผู้สร้างสันติภาพ แต่เป็นผู้หักหลังชาวเยวหัวรุนแรงโดยมิชอบทำความตกลงกับฝ่ายปาเลสไตน์ การลงนามในข้อตกลงสันติภาพกับนายยัสเซอร์ อาราฟัต ผู้นำองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ ทำให้นายราบินตกเป็นเป้าสังหารทั้งจากกลุ่มหัวรุนแรงในปาเลสไตน์และชาวเยวหัวรุนแรง รวมถึงชาวเยวหัวรุนแรงที่ตั้งถิ่นฐานในตัววันตากของแม่น้ำ约河 ด้วย

คณะกรรมการนายกรัฐมนตรีอิสราเอลมีมติให้แต่งตั้งนายเปรสรักษาการนายกรัฐมนตรี ซึ่งตามกฎหมายอิสราเอนายเปรสจะเป็นผู้นำรัฐบาลชั่วคราวจนกว่าจะได้รับการรับรองจากประธานาธิบดีเอเซอร์ ไวซ์เมน (Ezer Weizman) ให้จัดตั้งรัฐบาลใหม่ และรัฐบาลใหม่ ก็ต้องผ่านการรับรองจากสภาฯ องค์ การที่ให้นายเปรสรักษาการนายกรัฐมนตรีนั้น นายเบน雅민 เนตันยาหู (Benjamin Netanyahu) ผู้นำพรรคลิคุต (Likud Party) ซึ่งเป็นพรรคร่วมค้านไม่คัดค้านการแต่งตั้งครั้งนี้ โดยเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยต้องมาจากการเลือกตั้งไม่ใช่การสั่งหารผู้นำ

4. อนาคตของสันติภาพตะวันออกกลาง

นายยัสเซอร์ อาราฟัต ผู้นำองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (PLO) ได้แสดงความเสียใจและตกใจในอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนายยิห์ดะ ราบิน นายกรัฐมนตรีอิสราเอล และหวังว่าหัวหั้งชาวยิสราเอลและชาวปาเลสไตน์จะไม่ปล่อยให้เหตุการณ์นี้มาทำลายกระบวนการสันติภาพได้

ในส่วนของประเทศไทยรับ สือมวลชนภายใต้การควบคุมของรัฐในเชิงเรียบและอิรักรายงานการลองสัมภาษณ์นายราบินเพียงอย่างเดียว ไม่มีการแสดงทัศนะใด ๆ ขณะที่รัฐบาลรัฐ ในอ่าวเปอร์เซีย คือ กานดาร์ ชนรัฐอาหรับเอมิเรตส์และโอมาน ประนามการสอบสั้งหาร และหวังว่า จะไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการสันติภาพ เช่นเดียวกับชาติอิราqiye จูเวต และบาร์เรน

ลิเบียเป็นอาหรับเพียงประเทศเดียวที่ออกมาระดับความยินดีอย่างเป็นทางการต่อการเสียชีวิตของนายราบินโดยสำนักข่าวของรัฐรายงานว่าผู้ก่อการร้ายเช่นนายราบินเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ก่ออาชญากรรมต่อชาวปาเลสไตน์และประชาชนอาหรับ

นายชิม่อน เพรส รักษาการนายกรัฐมนตรีอิสราเอล ยืนยันต่อประธานาธิบดีแมคส์ ชีรัค (Jacques Chirac) แห่งฝรั่งเศส ขณะมาร่วมพิธีฝังศพนายราบินว่า กระบวนการสันติภาพในตะวันออกกลางจะต้องดำเนินต่อไป และการเลือกตั้งของชาวปาเลสไตน์ จะมีขึ้นตามกำหนดในวันที่ 20 มกราคม ค.ศ. 1996 อิสราเอลจะคืนอำนาจการปกครองตนเองแก่ชาวปาเลสไตน์ในดินแดนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约อร์แคนต์อิร์ โดยเฉพาะการถอนทหารอิสราเอล ออกจาก 7 เมืองตามข้อตกลงสันติภาพ (เมืองแรกที่เริ่มถอนแล้วตั้งแต่วันที่ 25 ตุลาคม ค.ศ. 1995 คือเมืองเจนิน ก่อนหน้านี้อิสราเอลคืนอำนาจการปกครองตนเองแก่ชาวปาเลสไตน์ที่ฉวนกาชาและเมืองเจริโคเมื่อ 18 เดือนที่ผ่านมา) อิสราเอลเริ่มถอนทหารอิสราเอลที่ฉวนกาชาและเมืองเจริโคเมื่อ 18 เดือนที่ผ่านมา ให้เดินทางผ่านไปมาได้กิจกรรมหนึ่งเมื่อให้ชาวปาเลสไตน์เข้าไปทำงานในอิสราเอลได้เช่นเดิม

การเสียชีวิตของนายราบินคงจะทำให้กระบวนการสันติภาพล้าช้าลงไป รัฐบาลอาหรับที่ยังไม่ลงนามในข้อตกลงสันติภาพกับอิสราเอลก็จะถ่วงเวลาต่อไป เพราะเห็นว่า อิสราเอลยังไม่มีความมั่นคงเพียงพอที่จะทำการค้ามั่นสัญญาในข้อตกลงได้ ขณะที่เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศอิสราเอลลับเห็นว่าการเสียชีวิตของนายราบินเป็นการกระตุนให้ฝ่ายที่สนับสนุนสันติภาพรวมตัวกันมากขึ้น และอาจช่วยดึงซีเรียเข้าร่วมกระบวนการสันติภาพได้

ปัญหาที่สำคัญคือนายเปรสจะมีความเชื่อมแข็งเพียงพอที่จะสนับสนุนกระบวนการสันติภาพหรือไม่ เพราะแม้จะร่วมมือกับนายราบินมาตั้งแต่ต้น แต่นายเปรสเป็นผู้ที่นิยมซ้ายและไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป รวมทั้งไม่มีอิทธิพลในพรรคแรงงานท่ามนายราบิน จึงถูกมองว่าเป็นคนอ่อนเมื่อเทียบกับนายราบิน นายเปรสจะต้องสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากชาวเยว่ และประสานความคิดเห็นที่แตกแยกระหว่างผู้สนับสนุนและผู้คัดค้านกระบวนการสันติภาพให้ไปด้วยกันได้

ส่วนการที่นายเปรสจะประกาศยุบสภาเพื่อเลือกตั้งก่อนกำหนดในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1996 โดยจะอาทิตย์ละครั้งจนสิ้นสุดปีไปได้ยาก โดยนักสำรวจความคิดเห็น เห็นว่า นายเปรส ยังได้รับความนิยมน้อยและไม่เป็นที่เชื่อถือของผู้ลงคะแนนที่เป็นกลางที่จะเทศแน่ให้ นอกเหนือจากการจัดให้มีการเลือกตั้งจะต้องใช้เวลา 3 เดือน ซึ่งถึงเวลานั้น กระแสความเห็นใจ หรือความสงสารก็จะลดลงตามเวลา ในขณะนี้ไม่มีสามารถใดที่จะช่วยให้การสันติภาพดำเนินต่อไปได้ อันจะทำให้กระบวนการสันติภาพหยุดชะงักลง เพราะนายเบนจามินเนตันยาหู ผู้นำพรรคลิคุต วิพากษ์วิจารณ์นโยบาย ความมั่นคง และความตกลงสันติภาพ ของรัฐบาลอยู่เรื่อยๆ แต่พรรคลิคุตเองก็ไม่มีนโยบายแห่งตนในเรื่องนี้

กระบวนการสันติภาพต้องดำเนินต่อไป และรัฐบาลสหรัฐคงต้องผลักดันอย่างเต็มที่ เมื่อจะไม่มีนายราบิน ซึ่งอาจต้องพယายามมากขึ้น เพราะนายราบินเป็นผู้มีชื่อเสียงและอิทธิพล ทำให้ประสบผลในการลงนามความตกลงให้ชาวปาเลสไตน์ปกครองตนเองในฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ约旦 และฉนวนกาชา รวมทั้งยังผลักดันให้มีการเจรจา กับซีเรีย เรื่องการถอนทหารอิสราเอลออกจากที่ราบสูง戈拉น

